

Lp. Helir-Valdor Seeder
Põllumajandusminister
Põllumajandusministeerium
Lai tn 39 // Lai tn 41, 15056 Tallinn
pm@agri.ee

Meie: 18.06.2013 nr 1-3/1932

Koopia: keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus

Eesti Keskkonnaühenduste Koja (EKO) seisukohad ja vastuväited maaelu arengukava 2014-2020 (MAK) eelnõu osas

Austatud minister

Oleme saanud kätte põllumajandusministeeriumi poolt ette valmistatud MAK juhtkomisjonile ja ministeeriumitele kooskõlastuseks saadetud maaelu arengukava eelnõu (seisuga 5.06.2013) ning esitame käesolevaga oma seisukohad ja vastuväited.

1. Põllumajandusministeeriumi kantsler saatis MAK 2014-2020 juhtrühma liikmetele arengukava eelnõu ilma KSH aruande eelnõuta 6. juunil 2013. Kaaskirjas märgib kantsler, et vabariigi valitsus võtab eelnõu osas seisukoha 27. Juunil, kuid eelnõu võetakse vastu oktoobris 2013. Vastavalt KeHJSele (§40 lg 1 ja §43, pkt-id 1 ja 2) tuleb aga arengukava eelnõud ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi, sh vahetulemusi, käsitleda koos. Vastasel korral pole vabariigi valitsusel seisukoha kujundamiseks kogu vajalikku teavet eelnõu mõju kohta keskkonnale. EKO peab oluliseks, et MAKi eelnõud ja KSH aruande eelnõud käsitletakse koos, nagu sätestab KeHJS.

2. EKO ei nõustu MAK eelnõuga ministeeriumitele kooskõlastuseks esitatud kujul ning ei ole valmis MAK juhtkomisjonis ega töörühmades osalemist jätkama, kui MAKist ei kõrvaldata käesolevas kirjas (pkt-s 3) toodud olulisimaid keskkonnaga seotud puudujääke. Juhime tähelepanu, et nimetatud aspekte oleme põllumajandusministeeriumile toonitanud varem korduvalt, viimati EKO kirjas nr 1-3/1924 (saadetud 17.05.2013).

3. EKO on seisukohal, et MAK eelnõu kõige olulisemad keskkonnaga seotud puudujäägid on järgmised:

3.1. *Poollooduslike koosluste hooldamise toetuse eelarve ning sihttase:* EKO on seisukohal, et 2020. aastaks seatav sihttase peab kattuma Vabariigi Valitsuse poolt vastu võetud Looduskaitse arengukava sihttasemega 45 000 ha, mis on minimaalne pindala,

mille juures täidavad poollooduslikud kooslused oma looduskaitse ja põllumajanduslikku eesmärki. Vastavalt sihttasemele peab kindlasti tõusma ka meetme eelarveline maht, mis peab katma kogu sihttasemeni jõudmiseks vajaliku eelarve vastavalt uuenevatele toetusmääradele. Poollooduslike koosluste majandamise toetamiseks tuleb lahendada ka nende koosluste I sambast abikõlblikkuse küsimus.

3.2. *Mahetootmise eelarve*: EKO on seisukohal, et mahetootmise eelarve peab tõusma ulatuses, mis võimaldab selle järjepidevat kasvu säilitades senise kasvutempo (s.o u 10000 ha/a).

3.3. *Keskkonnasõbraliku majandamise toetus*: EKO on seisukohal, et eelnõus toodud kujul on tegemist varjatud tulutoetusega, mille rahastamine põllumajandusliku keskkonnatoetuse nime all on oma sisult rohepesu ning vastuolus EL õigusaktidega. Antud meetmele tuleb lisada reaalseid keskkonnakasutavaid ja meetme kujundamise käigus töörühmades kokku lepitud nõudeid veekeskkonna ja elurikkuse kaitseks, nagu puhverribad, sisukad piirangud kemikaalide kasutamisel, linnusõbralikud niitmise ja põllukultuuride külvamise praktikad jpt.

3.4. *Keskkonnasõbraliku aianduse toetus*: EKO on seisukohal, et eelnõus toodud meetme kirjelduses ei ole selget seost keskkonnasõbralikkusega, seega tuleks sellisest meetmest kas loobuda või täita see sisuliste keskkonnanõuetega.

3.5. *Loomade heaolu meetme sisu*: EKO ei nõustu, et veised on jäetud välja toetusõiguslike loomade loetelust, kuna veiste rohumaadel karjatamine on üks olulisimaid nõudeid, mis täidab samal ajal nii loomade heaolu kui keskkonnakaitse eesmärki.

4. EKO on endiselt seisukohal, et Natura 2000 metsatoetus peab jätkuvalt olema MAK osaks nii nagu ka eelnõus toodud. Natura 2000 põllutoetuse puhul toome veelkord välja võimaluse, et seda on võimalik MAK eelarve pingelisuse puhul rahastada ka I sambast.

EKO toonitab veelkord vajadust muuta põllumajanduslikud keskkonnatoetused vastavaks eesmärgile ja anda meetmetele asjakohane sisu.

Lugupidamisega,

Daniel Juhhov
EKO koordinaator

Eesti Keskkonnaühenduste Koda ühendab kümmet keskkonnaorganisatsiooni: Eestimaa Looduse Fond, Eesti Ornitoloogiaühing, Eesti Roheline Liikumine, Balti Keskkonnafoorum, Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex", Läänerannik, Nõmme Tee Selts, Säästva Eesti Instituut, Pärandkoosluste Kaitse Ühing, Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering.
EKO eesistuja 2013. a on Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex".

Eesti Keskkonnaühenduste Koda
Tel: 5648 2561
E:post: info@eko.org.ee
Koduleht: www.eko.org.ee